

DosieNews

ГОЛОВНА < ДУМКИ

МАР'ЯН ЗАБЛОЦЬКИЙ: КАРАТИ ВІЙСЬКОВИХ І ВОЛОНТЕРІВ ЗА СПРОБУ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ФРОНТ АВТОМОБІЛЯМИ ПІД ЧАС ВІЙНИ – ГАНЕБНО – ЦЕНТР ЖУРНАЛІСТСЬКИХ РОЗСЛІДУВАНЬ

< Назог

ДУМКИ

Мар'ян Заблоцький: Карати військових і волонтерів за спробу забезпечити фронт автомобілями під час війни – ганебно – Центр журналістських розслідувань

Під час війни в Україні сформувалась реальність, про яку всі знають, але яку держава досі повноцінно не врегулювала законодавчо. Починаючи з 2022 року, переважна більшість джипів, бусів та легкових автомобілів для фронту купувались не державою. Їх купували самі військовослужбовці, їхні родини, друзі, волонтери та благодійники, лише Мар'ян Заблоцький, народний депутат України, економіст, громадський діяч. Фактично...

Під час війни в Україні сформувалась реальність, про яку всі знають, але яку держава досі повноцінно не врегулювала законодавчо. Починаючи з 2022 року, переважна більшість джипів, бусів та легкових автомобілів для фронту купувались не державою. Їх купували самі військовослужбовці, їхні родини, друзі, волонтери та благодійники, лише Мар'ян Заблоцький, народний депутат України, економіст, громадський діяч.

Фактично значна частина підрозділів забезпечується транспортом саме за рахунок самоорганізації суспільства.

Водночас держава так і не створила простого механізму ввезення автомобілів для військових без сплати митних платежів.

Тому люди були змушені використовувати єдиний доступний механізм — оформлення автомобілів як гуманітарної допомоги через благодійні організації та волонтерів.

Тобто фактично автомобіль купував військовий за власні кошти, але юридично транспорт оформлювався як гуманітарна допомога, інакше ввезення потребувало б значних митних платежів.

Саме так в Україні були завезені десятки тисяч автомобілів для фронту. Вони працюють на передовій, евакуюють поранених, підвозять боєкомплект, забезпечують логістику та щодня рятують життя.

Але замість нормального правового врегулювання люди отримали іншу проблему.

Останнім часом почала формуватись практика кримінального переслідування волонтерів, благодійних організацій і навіть самих військовослужбовців за статтями 201-2 та 201-4 Кримінального кодексу України.

Фактично держава поставила під ризик людей, які під час війни самостійно закривали потреби фронту.

Проблема в тому, що реальне життя та чинне законодавство почали існувати окремо одне від одного. На практиці військовий купує автомобіль власним коштом, волонтери допомагають його знайти та доставити, благодійна організація використовується як механізм ввезення, а сам автомобіль їде на фронт. Але юридично вся ця конструкція залишається вразливою через відсутність окремого законного механізму.

При цьому наявна судова статистика свідчить про системність проблеми.

Станом на 05 травня 2026 року за статтею 201-2 Кримінального кодексу України обліковано 161 кримінальне провадження, з яких ухвалено 72 вироків.

Із цих 72 вироків 56, або 78%, стосуються саме автомобілів для фронту та діяльності так званих "автоволонтерів".

Фактично сьогодні переважна більшість вироків у справах про незаконний обіг гуманітарної допомоги — це справи людей, які завозили транспорт для військових.

Причина значно простіша — такі справи легше документувати. Кілька автомобілів, ввезених через недосконалі гуманітарні механізми, формально фіксація передані коштів, тиловий набір процесуальних дій — і правоохоронці отримують "готову" кримінальну справу.

При цьому дуже часто всі чудово розуміють, що йдеться не про класичну злочинну схему, а про людей, які намагались забезпечити фронт транспортом у ситуації, коли держава не створила для цього нормального механізму.

Саме тому значна частина таких справ завершується визнанням вини в обмін на умовні строки. Людям фактично перекачують позовуватись на вирок, аби не проходити через роки кримінального переслідування.

І відверто кажучи, мені згідно від того, що держава під час війни створила ситуацію, у якій люди, які допомагали армії автомобілями, масово опинились під кримінальним ризиком.

У результаті держава фактично криміналізувала значну частину воєнного автоволонтерства.

Лише офіційно тисячі автомобілів були арештовані в межах кримінальних проваджень та роками простоявали на майданчиках.

Це означає, щодесь не була проведена евакуація поранених,десь не був доставлений боєкомплект, адесь підрозділ залишився без транспорту на позиції.

І я не маю сумнівів, що в окремих випадках такі рішення напругу коштували нашим військовим здоров'я, кінцівок і життя.

Фактично частина цих справ сама по собі виглядає як глибоко неправильна історія для держави, яка воює за виживання.

Безумовно, існують і обґрунтовані кримінальні провадження — зокрема у випадках, коли гуманітарні автомобілі розбирались на запчастини або незаконно передавались цивільним особам.

Але сьогодні проблема полягає в іншому — під кримінальний ризик масово потрапляють люди, які фактично допомагали армії.

Саме для вирішення цієї проблеми мною зареєстровано законопроекти №15194 та №15195.

Законопроект №15194 передбачає зміни до Митного кодексу України та можливість ввезення транспортних засобів військовослужбовцями без сплати митних платежів.

Законопроект №15195 вносить відповідні зміни до Податкового кодексу України та звільняє такі транспортні засоби від оподаткування.

Фактично йдеться про створення законного механізму, який дозволить військовослужбовцям офіційно та прозоро завозити транспортні засоби для потреб оборони без використання гуманітарних схем.

Після реєстрації законопроектів до мене звернулася велика кількість ветеранів, військовослужбовців, волонтерів та ветеранських об'єднань із проханням розширити їхню дію.

Зокрема, Постійна комісія з питань реалізації національної стратегії ветеранської політики Хмельницької обласної ради запропонувала перебачити пільгове ввезення та звільнення від ПДВ і акцизу не лише для діючих військовослужбовців, а й для:

- ветеранів війни та умисників бойових дій;
- осіб з інвалідністю, отриманою внаслідок захисту держави;
- осіб, які проходять службу в інших законних військових формуваннях;
- інших категорій, на які можуть бути поширені відповідні зміни.

Вважаю такі пропозиції обґрунтованими та такими, що потребують фахового обговорення.

Не можна робити вигляд, що проблеми не існує.

Держава має або самостійно повністю забезпечувати фронт транспортом, або створити чесні та зрозумілі правила для людей, які роблять це власними силами.

Карати військових і волонтерів за спробу забезпечити фронт автомобілями під час війни — ганебно.

ЦІКАВО

Усі >

РФ може вдарити з Білорусі по трасі Київ-Чоп, якщо їде допомога Україні – Інститут вивчення війни – Центр журналістських розслідувань
09:17 27.05.2026

СБУ затримала клірика УПЦ МП, який коризував удар РФ по Одесі – Центр журналістських розслідувань
08:14 27.05.2026

Вибухи у Криму: повідомляють про приліт у штаб Чорноморського флоту РФ – Центр журналістських розслідувань
07:20 27.05.2026

ЄС продовжив санкції за порушення прав людини у РФ – Центр журналістських розслідувань
06:36 27.05.2026

НОВИНИ СВІТУ

Усі >

РФ може вдарити з Білорусі по трасі Київ-Чоп, якщо їде допомога Україні – Інститут вивчення війни – Центр журналістських розслідувань

Росія може готувати нові атаки по Україні з території Білорусі, а однією з головних...

09:17 27.05.2026

СБУ затримала клірика УПЦ МП, який коризував удар РФ по Одесі – Центр журналістських розслідувань

Контррозвідка Служби безпеки затримала в Одесі ще одного святого російської воєнної розвідки (білий відео)...

08:14 27.05.2026

Вибухи у Криму: повідомляють про приліт у штаб Чорноморського флоту РФ – Центр журналістських розслідувань

В окупованому Криму і Севастополі у ніч на сьогодні, 27 травня, пролунали вибухи, повідомляють...

07:20 27.05.2026

ЄС продовжив санкції за порушення прав людини у РФ – Центр журналістських розслідувань

Рада Європейського Союзу продовжила дію санкційного механізму проти осіб, причетних до порушень прав людини...

06:36 27.05.2026

Війна Росії проти України: хроніка 27 травня 2026 року – Центр журналістських розслідувань

Сьогодні 1554-й день опору України повномасштабному вторгненню військ Росії. Військові РФ вчиняють тисячі воєнних...

05:00 27.05.2026

В Україні хочуть підвищити на 42% тариф на передачу електроенергії – Центр журналістських розслідувань

Національна комісія з регулювання енергетики та комунальних послуг планує підвищити тариф НЕК "Укренерго" на...

15:23 26.05.2026